

سوال یک

(1)

(۱) در Contrastive Learning نمونه‌های negative نقش مهمی دارند. جفت‌هایی که مشابه‌اند نمونه‌های positive و جفت‌هایی که متفاوت هستند نمونه‌های negative را تشکیل می‌دهند. در این حالت مدل یاد می‌گیرد تا بازتابی جفت‌های positive را به هم نزدیک و کنار هم جمع کند و در عین حال جفت‌های negative را از هم دور کند تا تمایز معنی‌دار و خوبی در embedding‌ها بوجود بیاید. این نمونه‌های negative ویژگی‌های قابل تعمیم به مدل اضافه می‌کند و کمک بیشتری به طبقه‌بندی نمونه‌ها در مراحل بعدی می‌کند.

در B2OL، نیاز به داشتن جفت‌های negative حذف شده است. در واقع در این روش به جای استفاده از جفت منفی برای جدا کردن تصاویر غیر مشابه از هم، از دو شبکه مختلف به نام online و target استفاده می‌کند. شبکه online یک view از عکس را پردازش می‌کند و شبکه target یک view دیگر از همان عکس را پردازش می‌کند. هدف این است که فاصله بین بازتابی‌های این دو شبکه را منبهم کنیم. برای جلوگیری از collapse، Slow-moving average شبکه online را در شبکه target حفظ می‌کند.

(ب) در SimCLR اندازه batch داده آموزش بین 256 تا 8192 تغییر می‌کند. اگر سایز batch 8192 باشد چون به ازای هر عکس دو augmentation مختلف داریم پس $2 \times 8191 = 16382$ جفت negative خواهیم داشت.

(ج) اما آموزش مدل با سایز batch بزرگ ممکن است باعث unstable شدن مدل هنگام استفاده از SGD/Momentum با scaling خطی نرخ یادگیری می‌شود. برای پایداری کردن آموزش از بهینه‌ساز LARS به ازای همه سایز batch‌های مختلف استفاده می‌شود.

(آ) شبکه teacher از همان ابتدا از پارامترهای شبکه student به عنوان مرجع استفاده می‌کند و به مرور زمان با میانگین‌گیری نمایی (EMA) به‌روزرسانی می‌شود. این میانگین‌گیری نمایی باعث می‌شود که شبکه teacher نسبت به تغییرات سریع و نوسانات شبکه student مقاومت بیشتری داشته باشد و بتواند بازنمایی‌های پایدارتر و بهتر ارائه دهد. این پایداری و کیفیت بهتر در بازنمایی‌های شبکه teacher کمک می‌کند تا دانش بهتری به شبکه student منتقل شود و در نتیجه، شبکه student بتواند بازنمایی‌های معنادارتر و دقیق‌تری یاد بگیرد.

(ب) در فرآیند آموزش DINO، از تکنیک‌های مختلفی برای تشویق شبکه teacher به تمرکز بیشتر بر روی اشیاء اصلی تصویر و نادیده گرفتن پس‌زمینه استفاده می‌شود. یکی از این تکنیک‌ها استفاده از تغییرات گسترده و شدید در تصاویر ورودی (augmentation) است که شامل برش، چرخش، تغییر رنگ و کنتراست می‌شود. این تغییرات باعث می‌شوند شبکه مجبور شود روی ویژگی‌های پایدار و اصلی تمرکز کند. همچنین، روش یادگیری خودنظارتی (self-supervised learning) به شبکه کمک می‌کند تا بازنمایی‌هایی که به طور خودکار برای تشخیص و تمایز اشیاء مفید هستند را یاد بگیرد.

(ج) رای جلوگیری از collapse، یعنی زمانی که شبکه به بازنمایی‌های بی‌معنی و تکراری می‌رسد، راهکارهای مختلفی ارائه شده است:

- DINO: از یک مکانیسم نرمال‌سازی استفاده می‌شود تا مطمئن شوند که بردارهای بازنمایی طول یکسانی دارند. همچنین، مکانیزم centering در شبکه teacher به کار گرفته می‌شود تا از خروجی‌های بسیار مشابه جلوگیری کند.
- DINOv2: در این نسخه، تکنیک‌های بیشتری برای جلوگیری از collapse به کار گرفته شده که شامل استفاده از انواع loss‌های پیچیده‌تر و همچنین استفاده از augmentations پیشرفته‌تر برای افزایش تنوع بازنمایی‌ها است.

(د) در پیاده‌سازی DINOv2، نکات زیر رعایت شده است:

- استفاده از augmentations پیشرفته: برای افزایش تنوع داده‌های ورودی و بهبود بازنمایی‌ها، از augmentations پیچیده‌تری استفاده شده است.
- تنظیم دقیق هایپرپارامترها: هایپرپارامترها با دقت بالاتری تنظیم شده‌اند تا عملکرد بهینه شبکه تضمین شود.
- بهبود ساختار شبکه: تغییرات و بهبودهایی در ساختار شبکه و توابع هزینه (loss functions) اعمال شده تا کارایی افزایش یابد و از collapse جلوگیری شود.
- استفاده از روش‌های بهینه‌سازی بهتر: از روش‌های بهینه‌سازی پیشرفته‌تری برای بهبود عملکرد شبکه استفاده شده است.

(ه) تفاوت‌های اصلی بین DINO شامل موارد زیر می‌شود:

- مکانیزم EMA: در DINO، شبکه teacher به صورت EMA از شبکه student به‌روزرسانی می‌شود، در حالی که در BYOL این مکانیزم به این شکل پیاده‌سازی نشده است.

- استفاده از **DINO: centering** از یک مکانیزم centering در شبکه teacher برای جلوگیری از collapse استفاده می‌کند، در حالی که BYOL از این مکانیزم استفاده نمی‌کند.
- استفاده از **augmentations متفاوت DINO**: از augmentations پیشرفته‌تری استفاده می‌کند که باعث بهبود بازنمایی‌ها می‌شود.

این تفاوت‌ها باعث شده‌اند که DINO نتایج بهتری نسبت به BYOL به دست آورد. مکانیزم EMA باعث پایداری بیشتر بازنمایی‌ها و در نتیجه آموزش بهتر شبکه student می‌شود. استفاده از centering نیز به جلوگیری از collapse کمک کرده و بازنمایی‌های متنوع‌تری ایجاد می‌کند. augmentations پیشرفته‌تر نیز باعث شده‌اند که شبکه روی ویژگی‌های پایداری و مهم‌تر تمرکز کند.

سوال دو

(1)

(آ) معتبر است.

این تابع نسبت به ترتیب همسایگان invariant است. چون میانگین همسایگان را حساب می‌کند پس جابجایی گره‌ها تاثیری در خروجی نخواهد داشت. از آنجایی که هر دو بخش تابع یا مستقل از ترتیب همسایه یا نسبت به جایگشت invariant هستند، کل تابع هم equivariant است.

(ب) معتبر نیست.

تابع max بطور کلی نسبت به ترتیب همسایه‌ها invariant است. اما در این تابع چون وزن‌های مختلفی به هر همسایه داده شده پس با تغییر ترتیبشان خروجی تغییر خواهد کرد و این تابع invariant نیست. پس بدلیل تفاوت خروجی و نداشتن نظم خروجی با تغییر ورودی، این تابع equivariant نخواهد بود.

(ج) معتبر است.

همانطور که در بخش قبلی گفته شد، تابع max نسبت به ترتیب همسایه‌ها invariant است. همچنین چون وزن همگی همسایه‌ها یکسان است پس این تابع نیز invariant خواهد بود و با تعویض جایگاه همسایه‌ها خروجی تغییر نخواهد کرد. چون این تابع هم equivariant است.

$$\mathcal{G} = (V, E)$$

$$h_v^{(t+1)} = \sigma \left(w h_v^{(t)} + \sum_{u \in N(v)} w' h_u^{(t)} \right)$$

اگرین جابلیت π با ماتریس جابلیت P در نظر بگیریم:

$$H_P^{(0)} = P H^{(0)}$$

میانیم که در ابتدای کار راجه روبرو قرار است:

یعنی ویژگی‌های اولیه $H^{(0)}$ با فیلتر در ماتریس جابلیت P تبدیل می‌شود و برای این کار نیاز به جابجایی کرده‌ها (ویژگی‌ها) با ماتریس P داریم.

همچنین اگر $H_P^{(t)} = P H^{(t)}$ باشد و همچنین فوق جابلیت، ماتریس همسایه‌ها

$$\otimes A_P = P A P^T$$

به صورت روبرو محاسبه نشود، داریم:

$$\frac{h_{\pi(v)}^{(t+1)}}{H_P^{(t+1)}} = \sigma \left(w \frac{h_{\pi(v)}^{(t)}}{H_P^{(t)}} + \sum_{u \in N(\pi(v))} w' \frac{h_u^{(t)}}{A_P} \right)$$

$$H_P^{(t+1)} = \sigma \left(w (P H^{(t)}) + A_P w' (P H^{(t)}) \right)$$

$$H_P^{(t+1)} = \sigma \left(w P H^{(t)} + P A P^T w' P H^{(t)} \right) \xRightarrow{P P^T = I}$$

$$H_P^{(t+1)} = \sigma \left(P (w H^{(t)} + A w' H^{(t)}) \right)$$

$$H_P^{(t+1)} = P \sigma \left(w H^{(t)} + A w' H^{(t)} \right) = P H^{(t+1)}$$

پس اگر $H_P^{(t)} = P H^{(t)}$ باشد آنگاه $H_P^{(t+1)} = P H^{(t+1)}$ نیز برقرار خواهد بود. چون در ابتدا $H_P^{(0)} = P H^{(0)}$ است پس بعد از t تکرار نیز $H_P^{(t+1)} = P H^{(t+1)}$ برقرار است.

سوال سه

1) آشفته‌گی‌های خصمانه فراگیر، آشفته‌گی‌ای در تشخیص تصویر هستند که وقتی به تصاویر طبیعی اضافه می‌شوند، باعث می‌شوند طبقه‌بندی‌کننده‌های پیشرفته شبکه عصبی عمیق آن تصاویر را با احتمال بالا طبقه‌بندی اشتباه کنند.

2) کشف آشفته‌گی‌های خصمانه فراگیر به چند دلیل زیر مهم است:

- امنیت: این آشفته‌گی‌ها آسیب‌پذیری‌های قابل توجهی را در شبکه‌های عصبی عمیق نشان می‌دهد که می‌تواند توسط دشمنان در برنامه‌های کاربردی دنیای واقعی مورد سوء استفاده قرار گیرد.
- generalization: اینکه یک آشفته‌گی می‌تواند چندین تصویر و حتی مدل‌های مختلف را فریب دهد، نشان می‌دهد که الگوها و ساختارهای مشترکی در مرزهای تصمیم‌گیری شبکه‌های عصبی وجود دارد. این بینش می‌تواند به درک عمیق‌تری از نحوه تصمیم‌گیری شبکه‌های عصبی و چگونگی بهبود آنها منجر شود.
- بهبود مدل‌های هوش مصنوعی: با کشف این آشفته‌گی‌ها، می‌توان دفاع بهتری در برابر حملات متخاصم ایجاد کرد. این شامل ایجاد روش‌های آموزشی‌ای است که مدل‌ها را در برابر چنین آشفته‌گی‌هایی مقاوم‌تر می‌کند.
- درک بهتر مرزهای تصمیم: وجود این آشفته‌گی‌ها همبستگی‌های هندسی مهمی را در بین مرزهای تصمیم‌گیری با ابعاد بالا طبقه‌بندی‌کننده‌ها نشان می‌دهد. این موضوع می‌تواند به اصلاح مدل‌های ریاضی شبکه‌های عصبی و بهبود دقت و قابلیت اطمینان آنها کمک کند.

(3)

اگر بردار آشفته‌گی را برابر v در نظر بگیریم آنگاه دیتاست $perturbed$ شده بصورت زیر خواهد شد:

$$D' = \{x + v | x \in D\}$$

در این حالت باید مقدار تابع g را روی دیتاست D' ماکزیمم کنیم بطوریکه نرم p بردار v کوچکتر از مقدار اپسیلون شود:

$$\max_v g(D')$$

$$\text{subject to } \|v\|_p < \epsilon$$

ϵ حداکثر نرم آشفته‌گی مجاز است.

سوال چهار

(1)

شباهت‌ها:

چندوجهی بودن (Multimodal Nature):

هر سه مدل برای پردازش و تحلیل داده‌های چندوجهی طراحی شده‌اند، یعنی داده‌هایی که هم شامل متن و هم شامل تصویر هستند. این مدل‌ها قابلیت یادگیری همزمان از داده‌های تصویری و متنی را دارند که باعث می‌شود بتوانند وظایفی مانند تطبیق تصویر و متن، توصیف تصاویر و جستجوی متنی-تصویری را به خوبی انجام دهند.

استفاده از معماری‌های ترانسفورمر (Transformer Architectures):

هر سه مدل از معماری ترانسفورمر برای پردازش داده‌ها استفاده می‌کنند. ترانسفورمرها به دلیل قابلیت‌هایشان در یادگیری توالی‌ها و مدیریت روابط طولانی‌مدت بین داده‌ها بسیار موثر هستند و این مدل‌ها نیز با استفاده از این معماری توانسته‌اند عملکرد قابل توجهی در وظایف چندوجهی داشته باشند.

تفاوت‌ها:

روش پیش‌آموزش (Pre-training Method):

- SimVLM: این مدل از یک روش پیش‌آموزش ساده و مقیاس‌پذیر به نام "Simple Visual Language Model" استفاده می‌کند که به وسیله آموزش بر روی داده‌های متنی و تصویری بزرگ، قابلیت‌های چندوجهی را کسب می‌کند.
- CLIP: در CLIP، از روش آموزش متضاد استفاده می‌شود که در آن جفت‌های متن-تصویر مرتبط و غیرمرتبط به مدل داده می‌شود و مدل باید بتواند جفت‌های مرتبط را تشخیص دهد.
- CoCa: CoCa از یک روش پیش‌آموزش چندوجهی استفاده می‌کند که به صورت مشترک بر روی داده‌های تصویری و متنی آموزش می‌بیند، اما به طور خاص بر روی تولید و تطبیق متن و تصویر به طور همزمان تمرکز دارد.

معماری و نحوه تعامل بین متن و تصویر:

- SimVLM: از یک مدل ترانسفورمر دوتایی (dual-transformer) استفاده می‌کند که یکی برای پردازش متن و دیگری برای پردازش تصویر به کار می‌رود و سپس این دو با هم ترکیب می‌شوند.
- CLIP: در CLIP دو ترانسفورمر مجزا برای پردازش متن و تصویر به کار می‌رود و سپس با استفاده از یک فضای تعبیه مشترک (joint embedding space)، این دو نوع داده به هم مرتبط می‌شوند.
- CoCa: CoCa از یک معماری یکپارچه ترانسفورمر استفاده می‌کند که همزمان داده‌های متنی و تصویری را پردازش می‌کند و از این رو توانایی تعامل پیچیده‌تری بین متن و تصویر دارد.

(آ) ماژول‌های اصلی معماری CLIP که دارای مدل هستند، image encoder و text encoder هستند.

1. Image encoder:

این ماژول تصاویر را در یک بردار با اندازه ثابت (embedding) پردازش و encode می‌کند که ویژگی‌های برجسته تصاویر را ثبت می‌کند.

انکودر تصویر در CLIP معمولاً Vision Transformer (ViT) یا ResNet است. ViT با اعمال یک ترانسفورمر مستقیماً روی دنباله‌های پچ‌های تصویری عمل می‌کند، در حالی که ResNet نوعی شبکه عصبی کانولوشنال (CNN) است که از یادگیری residual برای سهولت و عملکرد بهتر آموزش شبکه‌های عمیق استفاده می‌کند.

2. Text encoder:

این ماژول توضیحات متن را در یک بردار با اندازه ثابت (embedding) پردازش و encode می‌کند که تفسیر معنایی متن را نمایش می‌دهد.

انکودر متن در CLIP یک مدل مبتنی بر ترانسفورمر است که مشابه مدل‌هایی مانند GPT (ترانسفورماتور از پیش آموزش داده شده تولیدی) استفاده می‌شود. ورودی متن را با استفاده از مکانیسم‌های توجه پردازش می‌کند تا نمایشی متراکم از متن ایجاد کند.

در انتها توسط الگوریتم **contrastive learning** که لاسی از گونه **InfoNCE loss** دارد استفاده می‌شود تا فضای امبدینگ متن و تصویر را به همدیگر نزدیک کند.

(ب)

$$\left\{ \begin{array}{l} L_1 = -\frac{1}{N} \log \frac{e^{\frac{\text{sim}(\mathbf{x}_i, \mathbf{y}_i)}{\tau}}}{\sum_{j=1}^N e^{\frac{\text{sim}(\mathbf{x}_i, \mathbf{y}_j)}{\tau}}} \\ \text{sim}_{i,j} = \frac{\mathbf{x}_i \cdot \mathbf{y}_j}{\tau \|\mathbf{x}_i\| \|\mathbf{y}_j\|}, \quad \text{sim}_{i,j} = \frac{\text{sim}(\mathbf{x}_i, \mathbf{y}_j)}{\tau} \end{array} \right.$$

$$\Rightarrow L_1 = -\frac{1}{N} \log \frac{e^{\text{sim}_{i,i}}}{\sum_{j=1}^N e^{\text{sim}_{i,j}}}$$

اثبات در صفحه بعد.

$$\frac{\partial L_1}{\partial \alpha_i} = \sum_{j=1}^N \frac{\partial L_1}{\partial s_{ij}} \times \frac{\partial s_{ij}}{\partial \alpha_i} = ?$$

recall that:

$$\frac{\partial \log u(x)}{\partial x} = \frac{u'(x)}{u}$$

$$\frac{\partial L_1}{\partial s_{ij}} = -\frac{1}{N} \frac{\frac{\partial}{\partial s_{ij}} \left(\frac{e^{s_{ij}}}{\sum_{j=1}^N e^{s_{ij}}} \right)}{\frac{e^{s_{ij}}}{\sum_{j=1}^N e^{s_{ij}}}}$$

$$\Rightarrow \frac{\partial L_1}{\partial s_{ij}} = -\frac{1}{N} \frac{\frac{e^{s_{ij}} \times \sum_{j=1}^N s_{ij} - e^{s_{ij}} \times e^{s_{ij}}}{\left(\sum_{j=1}^N e^{s_{ij}} \right)^2} \frac{e^{s_{ij}}}{\sum_{j=1}^N e^{s_{ij}}}}{\frac{e^{s_{ij}}}{\sum_{j=1}^N e^{s_{ij}}}} = -\frac{1}{N} \left(1 - \frac{e^{s_{ij}}}{\sum_{j=1}^N e^{s_{ij}}} \right)$$

$$\frac{\partial s_{ij}}{\partial \alpha_i} = \frac{y_j \cdot \tau \|\alpha_i\| \cdot \|y_j\| - \alpha_i \cdot y_j \cdot \frac{\alpha_i}{\|\alpha_i\|}}{(\tau \|\alpha_i\| \|y_j\|)^2}$$

$$\frac{\partial L_1}{\partial \alpha_i} = -\frac{1}{N} \sum_{j=1}^N \left(1 - \frac{e^{s_{ij}}}{\sum_{j=1}^N e^{s_{ij}}} \right) \left(\frac{y_j \tau \|\alpha_i\| \|y_j\| - \alpha_i \cdot y_j \cdot \frac{\alpha_i}{\|\alpha_i\|}}{(\tau \|\alpha_i\| \|y_j\|)^2} \right)$$